

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 24. juuni 2014
(OR. en)**

11205/14

**POLGEN 103
POLMAR 18
PESC 669
CSDP/PSDC 389
AGRI 458
TRANS 336
JAI 553
ENV 641
PECHE 326
POLMIL 60**

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Euroopa Liidu merendusjulgeoleku strateegia

Delegatsioonidele edastatakse lisas Euroopa Liidu merendusjulgeoleku strateegia, mille nõukogu (üldasjad) võttis vastu 24. juunil 2014.

EUROOPA LIIDU MERENDUSJULGEOLEKU STRATEEGIA

I. TAUST

Meri on oluline.

Meri on väärtuslik majanduskasvu ja jõukuse allikas Euroopa Liidu ja selle kodanike jaoks. ELi majanduslik areng, vabakaubandus, transport, energiajulgeolek, turism ja merekeskkonna hea seisund sõltuvad avatud, kaitstud ja turvalistest meredest ja ookeanidest.

Enamik ELi väliskaubanduse ja sisekaubandusega seotud transpordist toimub meritsi. EL on maailmas suuruselt kolmas kalandus- ja vesiviljelustoodete importija ja viies tootja. Üle 70% liidu välispiiridest on merepiirid ja igal aastal läbib liidu sadamaid sadu miljoneid reisijaid. Euroopa energiajulgeolek sõltub suurel määral meretranspordist ja -infrastruktuurist. ELi liikmesriikide laevastike oluline suurenemine ja piisav sadamate infrastruktuur (nt veeldatud maagaasi rajatised) aitavad kaasa hästitoimivale energiaturule ja varustuskindlusele ning seeläbi Euroopa kodanike heaolule ja Euroopa majandusele tervikuna.

ELil ja selle liikmesriikidel on seega ülemaailmses merendusvaldkonnas strateegilised huvid mere ja merepiiride haldamisega seotud julgeolekualaste väljakutsete kindlaksmääramisel ja neile reageerimisel. Euroopa kodanikud ootavad merendusvaldkonna, sealhulgas piiride, sadamate ja avamererajatiste kaitse küsimusele tulemuslikku ja kulutõhusat reageerimist, et tagada meritsi toimiv kaubandus, tegeleda potentsiaalsete ohtudega, mis tulenevad ebaseaduslikust ja keelatud tegevusest merel, ning kasutada optimaalselt ära mere potentsiaal majanduskasvu ja töökohtade loomisel, kaitstes sama ajal merekeskkonda.

Euroopa Liidu merendusjulgeoleku strateegia hõlmab liidu merendusjulgeoleku sisemisi ja väliseid aspekte. Strateegia eesmärk on olla kõikehõlmav raamistik, andes panuse stabiilsesse ja turvalisse ülemaailmsesse merendusvaldkonda kooskõlas Euroopa julgeolekustrateegiaga, tagades seejuures tegevuse sidususe ELi poliitikasuundadega, eelkõige integreeritud merenduspoliitikaga ja sisejulgeoleku strateegiaga.

Strateegia on vastu võetud kõikehõlmava ja koordineeritud protsessi teel, mille peamised teetähised on olnud nõukogu 26. aprilli 2010. aasta järeldused, nõukogu 23. mai 2011. aasta järeldused mereseire integreerimise kohta, 7. oktoobri 2012. aasta Limassoli deklaratsioon, Euroopa Ülemkogu 2013. aasta detsembri järeldused ning Euroopa Komisjoni ja kõrge esindaja 2014. aasta 6. märtsi ühisteatis.

II. EESMÄRK JA REGULEERIMISALA

Sektoripõhise, ELi ja riikide poliitika vahelise sidususe saavutamiseks ning kõigi asjaomaste ametiasutuste tulemuslikuks ühiseks tegutsemiseks on vaja kõigi asjaosaliste ühist eesmärgikindlust ja jõupingutusi. Erinevate valdkondade, liidu organite ja riiklike ametiasutuste vahelise koostöö tugevdamise kaudu võivad EL ja selle liikmesriigid saavutada rohkem, tegutseda kiiremini ja hoida kokku ressursse, tõhustades seega ELi reageerimist riskidele ja ohtudele merenduse valdkonnas.

Tuginedes ELi põhiväärtustele nagu inimõigused, vabadus ja demokraatia, on selle strateegia eesmärk tagada ELi ja selle liikmesriikide merendusjulgeolekuga seotud huvide kaitse arvukate ülemaailmses merendusvaldkonnas varitsevate riskide ja ohtude eest. See saavutatakse valdkondadeüleisel, kõikehõlmaval, sidusal ja kulutõhusal viisil, kooskõlas kehtivate aluslepingutega, riikide ja ELi õigusaktidega ning rahvusvahelise õigusega, eelkõige Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooniga (UNCLOS) ning muude asjakohaste konventsioonide ja õigusaktidega.

Merendusjulgeolekut mõistetakse kui olukorda ülemaailmses merendusvaldkonnas, kus rahvusvaheline ja siseriiklik õigus on jõustatud, meresõiduvabadus on tagatud ning kodanikud, infrastruktuur, transport, keskkond ja mereressursid on kaitstud.

Kõnealune strateegia pakub poliitilise ja strateegilise raamistiku, et tegeleda tulemuslikult ja kõikehõlmavalt merendusjulgeoleku alaste väljakutsetega kõigi asjakohaste rahvusvahelise, ELi ja riikliku tasandi vahendite kasutusele võtmise abil. See hõlbustab paremat valdkondadeülest koostööd tsiviil- ja sõjaliste asutuste ja osalejate vahel. See aitab kasutada täielikult ära majanduskasvu potentsiaali merenduse valdkonnas, kooskõlas kehtivate õigusaktide, subsidiaarsuse põhimõtte ja toetatud/toetava suhtega. Samuti on strateegia eesmärk tugevdada liikmesriikidevahelist vastastikust toetamist ning võimaldada ühiselt tegeleda julgeolekuga seotud erandolukorra plaanimise, riskijuhtimise, konfliktide ennetamise ning kriisidele reageerimise ja kriisiohjega.

Strateegia hõlmab ülemaailmset merendusvaldkonda. Eriti olulised on kontinentide vaheliste laevateede võrgustik ja mõned merenduse valdkonnad nende strateegilise väärtuse pärast või seetõttu, et kriisi puhkemise või ebastabiilse olukorra tekkimise risk on seal tõenäoline. Seetõttu peaks EL püüdma tugevdada ja toetada oma piirkondlikku reageerimist merendusjulgeoleku valdkonnas. Käesolevas strateegias kindlaksmääratud põhimõtteid ja eesmärgi tuleks võtta arvesse olemasolevate ja tulevaste piirkondlike ELi strateegiate (näiteks Aafrika Sarve ja Guinea lahte käsitlevate strateegiate) rakendamisel.

Käesolevas strateegias käsitletakse eelkõige kõiki Euroopa merede valgalasid ja alamvalgalasid, nimelt Läänemere, Musta mere, Vahemere ja Põhjamere valgala, samuti Arktika vete, Atlandi ookeani ja äärepoolseimaid piirkondi.

III. PÕHIMÕTTED JA EESMÄRGID

Strateegia põhineb järgmistel juhtpõhimõtetel:

- a) ***valdkondadeülene lähenemisviis:*** parem koostöö kõigi partnerite vahel alates tsiviil- ja sõjalistest asutustest ning osalejatest (õiguskaitse, piirikontroll, tolli- ja kalandusinspeksioonid, keskkonnaasutused, veeteede ametid, teadusuuringud ja innovatsioon, merevägi või muud merejõud, rannikuvalve, luureagentuurid) ja ELi ametitest kuni tööstuseni (laevandus, turve, kommunikatsioon, võimekuse tugiteenused), austades üksteise sisemist töökorraldust;
- b) ***funktsionaalne terviklikkus:*** strateegia ei mõjuta liidu ja selle liikmesriikide vastavaid pädevusi hõlmatud valdkondades. Samuti ei piira see liikmesriikide pädevusi, suveräänseid õigusi ja jurisdiktsiooni merealadel kooskõlas asjakohaste rahvusvaheliste õigusaktidega, sealhulgas ÜRO mereõiguse konventsiooniga. Liikmesriikide volitusi, kohustusi ja huvisid tuleb täielikult arvesse võtta, tuginedes olemasolevatele poliitikatele ja vahenditele ning kasutades parimal viisil ära olemasolevaid võimeid riiklikul ja Euroopa tasandil, vältides uute struktuuride ja õigusaktide loomist ning täiendava halduskoormuse tekitamist, samuti vajadust täiendava rahastamise järele;

- c) **eeskirjadest ja põhimõtetest kinnipidamine:** selle strateegia nurgakivideks ja merel kehtiva eeskirjadepõhise hea valitsemistava peamisteks põhimõteteks on rahvusvahelise õiguse, inimõiguste ja demokraatia austamine ning ÜRO mereõiguse konventsiooni, kohaldatavate kahepoolsete lepingute ja nendes sätestatud väärtuste täielik järgimine. EL ja selle liikmesriigid toetavad ÜRO mereõiguse konventsiooni tõlgendamisest ja kohaldamisest tulenevate merendusvaldkondade vaidluste lahendamist nimetatud konventsioonis sätestatud pädevate rahvusvaheliste kohtute kaudu, mis mängivad olulist rolli õigusriigi põhimõtete rakendamisel merel;
- d) **merenduse mitmepoolsus:** kuigi austatakse institutsioonilist raamistikku ja ELi sõltumatust otsuste tegemisel, on oluline koostöö kõigi asjaomaste rahvusvaheliste partnerite ja organisatsioonidega, eelkõige ÜRO ja NATOga, ning koordineerimine olemasolevate rahvusvaheliste ja piirkondlike foorumitega merenduse valdkonnas.

Selleks et tagada kõikehõlmav, valdkondadeülene, piiriülene, sidus ja kulutõhus lähenemisviis merendusjulgeolekule, on selle strateegia eesmärgid järgmised:

- a) koondada liidu merendusjulgeoleku sisemised ja välised aspektid ning edendada laiapõhjalist lähenemisviisi merendusjulgeoleku alaste väljakutsetega ja merendusega seotud huvidega tegelemisel;
- b) edendada eeskirjadepõhist head valitsemistava merel, liikmesriikide suveräänsuse, suveräänsete õiguste ja jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes ja avamerel;
- c) kehtestada parem ja pidev kõigi asjaomaste osalejate projektide ja meetmete koordineerimine Euroopa, piirkondlikul ja riiklikul tasandil ning kasutada kõige paremini ära asjakohaseid ELi makropiirkondlikke strateegiaid, kui see on asjakohane;
- d) edendada liikmesriikide võrdseid võimalusi ja konkurentsivõimet rahvusvahelisel tasandil;
- e) suurendada merede majanduskasvu ja töökohtade loomise potentsiaali, nagu on kehtestatud ELi majanduskasvu strateegias „Euroopa 2020”;
- f) anda panus merede julgeolekusse ja aidata kaitsta liidu välismerepiire;

- g) edendada igas ELi välispiiridel paiknevas mere valgalas piirkondlikku julgeolekut viisil, mis on kooskõlas iga piirkonna eripäradega;
- h) edendada koordineerimist ja täiendavate sünergiate loomist liikmesriikidega ja nende vahel, sealhulgas piirkondlikul tasandil, ning koostööd piirkondlike ja rahvusvaheliste partnerite ja organisatsioonidega;
- i) edendada solidaarsust liikmesriikide hulgas ja suurendada vastastikust toetust merendusjulgeoleku alaste väljakutsetega tegelemisel;
- j) edendada ühist olukorrast ülevaate saamist ning teabe, tegevuskontseptsioonide, töömeetodite ja kogemuste paremat jagamist, võttes arvesse mitte ainult vajadust teada, vaid ka vajadust jagada, ennetades seega ohte, järgides kõikehõlmavat lähenemisviisi;
- k) suurendada ELi rolli ülemaailmse osalejana ja julgeoleku tagajana, kes võtab endale vastutuse konfliktide ennetamisel, kriisidele reageerimisel ja kriisiohjes huvipakkuvates valdkondades, merel ja merelt, ning saavutab stabiilsuse ja rahu kõikehõlmava ja pikaajalise ELi tegevuse kaudu.

IV. MERENDUSJULGEOLEKU ALASED HUVID

ELi ja selle liikmesriikide strateegilised merendusjulgeoleku alased huvid on järgmised:

- a) ELi, selle liikmesriikide ja nende kodanike julgeolek;
- b) rahu säilitamine kooskõlas ÜRO põhikirjaga, merenduslaste vaidluste rahumeelne lahendamine kooskõlas rahvusvahelise õigusega, konfliktide ennetamine ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamine, sealhulgas ELi rahvusvaheliste partneritega tehtava koostöö kaudu, ilma et see piiraks liikmesriikide pädevusi. Seeläbi edendatakse rahvusvahelist merenduslast koostööd ja õigusriigi põhimõtteid ning hõlbustatakse merekaubandust, samuti jätkusuutlikku majanduskasvu ja arengut;
- c) kaitse merendusjulgeoleku alaste riskide ja ohtude eest, sealhulgas elutähtsa mereinfrastruktuuri, näiteks sadamate ja sadamarajatiste konkreetsete alade, avamererajatiste, meritsi toimuva energiavarustuse, veealuste torujuhtmete ja merepõhja kaablite kaitsmine, samuti teadusliku uurimistegevuse ja innovaatiliste projektide edendamine;

- d) meresõiduvabaduse säilitamine, ELi ülemaailmse tarneahela ja merekaubanduse kaitsmine, laevade rahumeelse läbisõidu ja transiidi õiguse ning meremeeste ja reisijate julgeoleku kaitsmine;
- e) majandushuvide, sealhulgas mere energiaressursside kaitsmine, loodusvarade ja mereressursside säästev kasutamine erinevates merendusvööndites ja avamerel ning ebaseadusliku, reguleerimata ja teatamata kalapüügi kontrollimine, liikmesriikide kalalaevastiku julgeolek, samuti endas majanduskasvu ja töökohtade loomise potentsiaali kätkevate merendusvööndite, näiteks majandusvööndite piiritlemine;
- f) merel valitsevast olukorrast ühise ja kinnitatud ülevaate saamise edendamine ja arendamine;
- g) liidu välismerepiiride ja ELi jaoks huvipakkuvate merealade tulemuslik haldamine, et ära hoida ebaseaduslikku piiriülest tegevust ja selle vastu võidelda;
- h) keskkonna kaitsmine ja kliimamuutuste mõju ohjamine mere- ja rannikualadel ning elurikkuse säilitamine ja säästev kasutamine, et vältida julgeolekuriske tulevikus.

V. MERENDUSJULGEOLEKU ALASED RISKID JA OHUD

Merendusjulgeoleku alased ohud on mitmetahulised ning seavad potentsiaalsesse ohtu Euroopa kodanikud ning võivad kahjustada ELi ja selle liikmesriikide strateegilisi huve. Kindlaks on määratud järgmised riskid ja ohud:

- a) oht liikmesriikide õigustele ja jurisdiktsioonile oma merealade üle või nende vastu jõu kasutamine;
- b) Euroopa kodanike julgeolekut ja majandushuve ähvardavad ohud merel, mis tulenevad välise agressiooniga seotud tegevusest, sealhulgas merendusvalaste vaidlustega seotud tegevus, liikmesriikide suveräänseid õigusi ähvardavad ohud või relvastatud konfliktid;
- c) piiriülene ja organiseeritud kuritegevus, sealhulgas merepiraatlus ja relvastatud röövimine merel, inimkaubandus ja rändajate üle piiri toimetamine, ebaseaduslikule sisseträndele kaasa aitavad organiseeritud kuritegevuse võrgustikud, relva- ja uimastikaubandus, kaupade ebaseaduslik üle piiri toimetamine ja salakaubavedu;

- d) terrorism ning muud laevade, lasti, meremeeste ja reisijate, sadamate ja sadamarajatiste ning elutähtsa mere- ja energiainfrastruktuuri vastu suunatud tahtlikud ebaseaduslikud teod merel ja sadamates, sealhulgas küberrünnakud;
- e) massihävitusrelvade levik, sealhulgas keemiline, bioloogiline, radioloogiline ja tuumaoht;
- f) meresõiduvabadust ähvardavad ohud, näiteks merele ja väinadele juurdepääsu lubamisest keeldumine ning mereteede takistamine;
- g) keskkonnaohud, sealhulgas loodusvarade ja mereressursside kasutamine mittesäästval ja lubamatul viisil, ohud elurikkusele, ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük, keskkonnaseisundi halvenemine ebaseaduslike või juhuslike heidete tõttu, keemiline, bioloogiline ja tuumasaaste, eelkõige merre uputatud keemiline lahingumoon ja lõhkemata lahingumoon;
- h) loodusõnnetuste või inimtegevusest tingitud õnnetuste, äärmuslike sündmuste ja kliimamuutuste võimalik julgeolekualane mõju meretranspordisüsteemile ja eelkõige mereinfrastruktuurile;
- i) ebaseaduslikud ja reguleerimata arheoloogilised uuringud ning arheoloogilise väärtusega objektide rüüstamine.

VI. ELi REAGEERIMISE TUGEVDAMINE

Tuginedes eespool nimetatud eesmärkidele ja põhimõtetele ning võttes arvesse seniseid saavutusi, on ELi reageerimise tugevdamiseks määratud kindlaks viis järgnevalt esitatud peamist rakendamise valdkonda.

1. Välistegevus

Liit panustab aktiivselt merenduse valdkonna julgeoleku suurendamisse merendusala riskide ja ohtude ennetamise ja neile reageerimise abil ning nende stabiliseerimise kaudu, kasutades oma võimet kombineerida sidusalt ja järjekindlalt erinevaid poliitikaid ja vahendeid, sealhulgas ühist julgeoleku- ja kaitsepoliitikat (ÜJKP). Liit rõhutab, kui tähtis on see, et liit võtab rahvusvahelisel tasandil ja eelkõige oma naabruses suurema vastutuse ülemaailmse julgeoleku tagajana, mis aitab ühtlasi suurendada liidu enda julgeolekut ja rolli strateegilise ülemaailmse osalejana. Liit saab seeläbi kasutada ära merendusjulgeoleku aspektidega seotud sise- ja välispoliitika parimaid tavasid, et edendada merede paremat majandamist.

ELi tugevus seisneb tema käsutuses olevates erinevates instrumentides, mille hulka kuuluvad poliitiline dialoog rahvusvaheliste, piirkondlike ja kahepoolsete partneritega, osalemine mitmepoolsetel foorumitel, samuti arengukoostöö, inimõiguste ja justiitsküsimustes, piirkondlike merenduslaste võimete tugevdamise toetamine ning tsiviil- ja sõjalised meetmed ÜJKP raames. ELi merendusjulgeoleku operatsioonide kontseptsioon pakub juba võimalusi, kuidas merejõud saaksid panustada ebaseadusliku tegevuse tõkestamisse, ennetamisse ja selle vastu võitlemisse. Liidu koostöö rahvusvaheliste partneritega aitab kaasa merel kehtiva eeskirjadepõhise valitsemistava edendamisele.

Mitmete tegurite (näiteks valitsusväliste jõudude ebaseaduslik tegevus, piiriülene kuritegevus, rahvusvaheline terrorism või piraatlus) puhul kasutatakse ära killustunud kohalike, piirkondlike ja ülemaailmsete merehaldussüsteemide nõrkasid kohti. Kõigi ELi vahendite kasutamine kõikehõlmava lähenemisviisi raames võimaldab ELil tegeleda tulemuslikult merendusjulgeoleku alaste ohtudega merel ja merelt, tegeleda nende algpõhjustega ja taastada hea valitsemistava. Kohandatud ELi reageerimine võiks tugineda muu hulgas ELi poliitilisele ja majanduslikule tegevusele ning arengukoostööle, koos julgeolekusektori reformiga, piirkondlike merenduslaste võimete tugevdamisega ning merenduslaste ELi missioonide ja operatsioonidega.

Üleilmses julgeolekukeskkonnas toimuvate muutuste hindamisel tuleks arvesse võtta liidu julgeoleku merenduslaste aspekte ning neid tuleks kajastada liidu väljakutseid ja võimalusi käsitlevas tulevas aruandes, mille koostamise tegi Euroopa Ülemkogu ülesandeks 2013. aasta detsembris.

Liikmesriigid on erinevalt korraldanud riiklike ja ELi strateegiliste merendusjulgeoleku alaste huvide kindlustamise ning merendusjulgeolekuga seotud riskide ja ohtude eest kaitsmise. Ühed liikmesriigid kasutavad järelevalveks ja õiguskaitseks tsiviilvõime, näiteks rannavalvet; teised liikmesriigid kasutavad mereväge või muid merejõude; kolmandad liikmesriigid jagavad vastutuse tsiviilvõimude ja relvajõudude vahel. Kõigi osalejate vahelisel koostööl merel on positiivne ülekanduv mõju teistele poliitikavaldkondadele.

Liikmesriikide relvajõududel peaks olema strateegiline roll merel ja merelt ning nad peaksid pakkuma ülemaailmset haaret, paindlikkust ja juurdepääsu, mis võimaldavad ELil ja selle liikmesriikidel anda panuse kõigisse merendusalaalastesse kohustustesse. Nende püsiv kohalolek peab toetama meresõiduvabadust ja aitama kaasa heale valitsemistavale ebaseadusliku ja keelatud tegevuse tõkestamise, ennetamise ja selle vastu võitlemise kaudu ülemaailmse merenduse valdkonnas. Sellega seoses on võtmetegur asjakohase rahvusvahelise õiguse (sealhulgas põhimõtte, mille kohaselt on lipuriigil avamerel ainupädevus, ning merel ametiülesandeid täitvate töötajate ametikohaga kaasneva puutumatus) austamine.

Erinevad tsiviilkoostöö foorumid, kus käsitletakse õiguskaitset, julgeolekut piiridel, tolli, kalandust ja keskkonnaküsimusi, on konkreetset näidet seosest sisemise ja välise merendusjulgeoleku vahel ning neil on oluline roll merendusjulgeoleku alaste ohtudega tegelemisel nii ülemaailmsel kui piirkondlikul tasandil.

EL peaks tegutsema sõltumatult ja koos rahvusvaheliste partneritega. Erilist tähelepanu tuleks pöörata partnerluste arendamisele rahvusvaheliste organisatsioonidega. Liidu suutlikkus teha koostööd ÜROga, NATOga, selliste piirkondlike partneritega nagu Aafrika Liit või ASEAN ning mitmepoolsete tsiviilkoostöö platvormidega mõjutab otseselt tema võimet kaitsta oma huve ning suurendada piirkondlikku ja rahvusvahelist merendusjulgeolekut. Seoses kriisiohjega peaks ELi ja NATO tegevus merenduse valdkonnas olema jätkuvalt vastastikku täiendav ja koordineeritud, kooskõlas kahe organisatsiooni vahel kokku lepitud partnerlusraamistikuga.

Eesmärk on edendada paremat, eeskirjadepõhist merede majandamist ja kasutada tulemuslikult ELi käsutuses olevaid vahendeid. Selle saavutamiseks peab tegevus keskenduma järgmisele:

- a) teha tööd, et saavutada koordineeritud lähenemisviis merendusjulgeoleku küsimustes rahvusvahelistes foorumites, piirkondlikes organites ja kolmandates riikides;
- b) suurendada ELi nähtavust ülemaailmse merenduse valdkonnas;

- c) tugevdada sidusust kõigi ELi tsiviil- ja sõjaliste vahendite ja poliitikasuundade vahel, koordineerimist ELi talituste (sealhulgas ELi ametite) ja asjaomaste liikmesriikide vahel nii merel kui maismaal, kohaldades kättesaadavate ressursside suhtes panustamise ja jagamise lähenemisviisi, kui see on asjakohane, austades samas liikmesriikide sisemist töökorraldust ning ELi ja liikmesriikide poliitikaid ja õigusakte;
- d) toetada ettevalmistusi tulevikus aset leidvateks erandolukordadeks merendusjulgeoleku valdkonnas ning integreerida merendusjulgeolek ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) tegevuskavasse, tehes tihedat koostööd kõigi asjaomaste ELi osalejatega, kooskõlas ELi kõikehõlmava lähenemisviisiga;
- e) korraldada kolmandate riikide ja piirkondlike organisatsioonidega merendusjulgeoleku suutlikkuse suurendamise tegevust, et suurendada nende suutlikkust järgmistes valdkondades:
 - 1) merede majandamine ja õigusriigi põhimõtte, sealhulgas kriminaalõiguse ja meresõidu õiguse jõustamine;
 - 2) sadama ja meretranspordi turvalisus, et see vastaks rahvusvaheliselt kokkulepitud standarditele;
 - 3) võime hallata oma piire; ning
 - 4) ebaseadusliku, reguleerimata ja teatamata kalapüügi vastu võitlemine. Seeläbi tuleks täielikult kinni pidada kehtivatest rahvusvahelistest, ELi ja riiklikest ekspordikontrolli eeskirjadest;
- f) edendada ELi poliitilistes dialoogides kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega vaidluste lahendamise mehhanisme (sealhulgas rahvusvahelist mereõiguse kohus) vastavalt ÜRO mereõiguse konventsioonile.

2. Merendusala teadlikkus, seire ja teabejagamine

Ühise ülevaate saamiseks merendusalasest teadlikkusest on äärmiselt tähtis pääseda juurde õigeaegsele ja täpsele teabele ning luureandmetele, mis omakorda võimaldab paremini korraldada operatsioone ja kasutada tõhusamalt nappe vahendeid. Kehtiva riikliku ja rahvusvahelise õiguse alusel merenduse valdkonnas erinevate andmeallikate integreerimine on võtmetähtsusega ülesanne, mis viib merel toimuva parema mõistmiseni. Mida rohkem teavet on kogutud ja integreeritud, seda täielikum on merenduse valdkonnast loodud ülevaade ja seda suuremat väärtust luuakse operatiivtöötajatest lõppkasutajate jaoks, tehes seda kulutõhusal viisil.

Eesmärk on tagada, et ühe tsiviilameti või relvajõu kogutud mereseirealast teavet, mida peetakse vajalikuks teiste ametite operatiivtegevuse jaoks, saab jagada ning korduva kogumise ja koostamise asemel palju kordi kasutada. Lõppeesmärk on jõuda ühise kinnitatud ülevaateni merendusala teadlikkuse kohta ja aidata kaasa olemasolevate kosmosesüsteemide ja kaugseiretehnoloogiate ning nende põhjal tuletatud rakenduste ja teenuste koordineeritumale kasutamisele. Selle eesmärgi saavutamiseks peab tegevus keskenduma järgmisele:

- a) parandada veelgi valdkondadeülest koostööd ja koostalitlusvõimet riiklikul ja ELi tasandil seoses integreeritud mereseirega vastavate liikmesriikide ja ELi asutuste ja ülesannete raames;
- b) tugevdada piiriülest koostööd ja teabevahetust, et optimeerida ELi mereala ja merepiiride seiret;
- c) terviklik lähenemisviis mereseire toetamisele ELis ja ülemaailmse merenduse valdkonnas ning ÜJKP missioonide ja operatsioonide planeerimisel ja läbiviimisel;
- d) ühise teabejagamiskeskonna (CISE) arendamine.

3. Võimete arendamine

Võimete valdkonnas kahesuguse kasutusega tehnoloogiate arendamise suurem toetamine ning standardimis- ja sertifitseerimiskoostöö võtmetegurid, mis võimaldavad luua Euroopa merendusala võimed, mis suurendavad tsiviil-sõjalist koostalitlusvõimet ja tööstuse konkurentsivõimet, pidades meeles, et sõjalisi võimeid omavad ja kasutavad liikmesriigid.

Eesmärk on arendada välja vajalikud jätkusuutlikud, koostalitlusvõimelised ja kulutõhusad võimed, kaasates täiendavalt avaliku ja erasektori osalejaid (sealhulgas sotsiaalpartnereid) ning võttes aluseks senised saavutused. Sellega seoses peab tegevus keskenduma järgmisele:

- a) edendada panustamise ja jagamise algatusi ja projekte, samuti koolitust ja haridust, mida teostavad liikmesriigid, sealhulgas Euroopa Kaitseagentyuri (EDA) kaudu; jätkuma peaks hea koordineerimine ja vastastikune tugevdamine NATOga, et tagada vastastikune täiendavus ja suurendada sidusust;
- b) määrata kindlaks võimete valdkonnad ja tehnoloogiad, mis võiksid kasu saada täiendavatest investeeringutest; parandada ühtlustamist, et saavutada parem koostalitlusvõime, standardimine ja sertifitseerimine;
- c) arendada kahesuguse kasutusega ja mitmeotstarbelisi võimeid ning uurida võimalusi nende paremaks kasutamiseks;
- d) kasutada kõige paremini ära ja luua sünergiaid teabe, võimete ja süsteemide vahel, mida juhivad tsiviil- ja sõjalised asutused, kuni mitmeotstarbeliste ja rahvusvaheliste missioonide ellukutsumiseni;
- e) edendada parimate tavade, riskianalüüside ja ohuteabe ulatuslikumat jagamist ning koolituse ja hariduse pakkumist kõigis asjaomastes tsiviil- ja sõjalistes foorumites, näiteks Euroopa rannavalveteenistuse foorum ja Euroopa mereväeülemad, võttes arvesse kehtivaid liikmesriikidevahelisi merenduslaseid tegevusplaane ja piirkondlikke lepinguid ELis.

4. Riskijuhtimine, kriitilise mereinfrastruktuuri kaitsmine ja kriisile reageerimine

Peamine eesmärk on endiselt konfliktide ennetamise ja kriisidele reageerimise suutlikkuse suurendamine, konfliktide ja vahejuhtumite ennetamine, riski maandamine ja ELi merekeskkonna seisundi kaitsmine, liidu välispiiride ja elutähtsa mereinfrastruktuuriga seotud julgeolek. See eesmärk sõltub väga palju ettevalmistusest, prognoosimisest ja reaktsioonivõimest. Mitmed üksteist täiendavad meetmed on juba kehtestatud, kuid EL ja selle liikmesriigid saavad parandada oma reageerimis- ja vastupanuvõimet.

ELil ja selle liikmesriikidel on märkimisväärsed võimed katastroofiabi ja kriisile reageerimise valdkonnas. Merenduslase kriisi, näiteks loodusõnnetuse või inimtegevusest tingitud õnnetuse olukorras kasutavad EL ja selle liikmesriigid kõiki seonduvaid vahendeid ja võimeid ülemaailmsel tasandil.

Mere- ja/või merepõhja ressursside mittesäästev kasutamine suurendab survet mere ökosüsteemidele ja võib viia julgeolekuriskideni. Mere ökosüsteemide keskkonnahoidlikul majandamisel põhineva merendusala riskijuhtimise ja sinise majanduskasvu puhul tuleks seda aspekti arvesse võtta.

Eespool toodud eesmärkide saavutamiseks peab tegevus keskenduma järgmisele:

- a) teha ühine riskianalüüs, et arendada merendusjulgeoleku jagatud riskijuhtimist ning vajaduse korral täiendada kehtestatud rahvusvahelise ja ELi merendusjulgeoleku riskianalüüsi nõudeid;
- b) suurendada valdkondadeülest koostööd ning piiriülest koostööd merenduskriisidele reageerimisel ja merendusjulgeoleku alaste erandolukordade planeerimisel seoses kindlaksmääratud julgeolekuohtudega, võttes arvesse samuti nõukogu otsust, mis käsitleb solidaarsusklausli rakendamise korda;
- c) hinnata meretranspordi infrastruktuuri vastupanuvõimet loodusõnnetustele ja inimtegevusest tingitud õnnetustele, sealhulgas kliimamuutustele, ning võtta asjakohaseid kohanemismeetmeid ja jagada parimaid tavasid, et seonduvaid riske maandada;
- d) edendada vastastikust mõistmist, et suurendada koostalitlusvõimet merendusjulgeoleku osalejate hulgas.

5. Merendusjulgeoleku alased teadusuuringud ja innovatsioon, haridus ja koolitus

Innovaatilised tehnoloogiad ja protsessid aitavad parandada operatsioonide tõhusust, jätkusuutlikkust ja tulemuslikkust. Merendusjulgeoleku alaste teadusuuringute puhul oleks kasu selgest arusaamast valdkondadeüleste vajaduste ja kahesuguse kasutusega võimete kohta.

Teadusuuringud ja innovaatus teadmiste omandamisel, haridus ja koolitus aitavad kaasa käesoleva strateegia eesmärkide saavutamisele. ELi teadusuuringute programmide tulemusi tuleks paremini kasutada poliitika kujundamiseks ja turuosa hõivamise saavutamiseks, kasutades selleks samuti liikmesriikide programmide ja ELi rahastamisvahenditest, näiteks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest tulenevat sünergiat ning toetades sinise majanduskasvu tegevuskava.

Eesmärk on edendada teadusuuringuid ja selliste innovaatiliste tehnoloogiate arendamist, mis aitavad kaasa operatsioonide ja teabe jagamise tõhususe ja tulemuslikkuse parandamisele koordineeritud ning tõhustatud teadusuuringute ja teadmiste omandamise kaudu. Selle eesmärgi saavutamiseks peab tegevus keskenduma järgmisele:

- a) koondada olemasolevad merendusjulgeolekuga seotud koolitusvõimalused ühistesse merenduslase koolituse moodulitesse;
- b) luua ühine tsiviil-sõjaline tegevuskava merendusjulgeoleku alaste teadusuuringute jaoks, sealhulgas kahesuguse kasutusega ja mitmeotstarbeliste võimete arendamiseks;
- c) luua teadmiste ja pädevuste suurendamiseks uued võrgustikud ja arendada edasi olemasolevaid võrgustikke, mis hõlmavad tsiviil- ja sõjalist õpet pakkuvaid haridusasutusi, keskusi ja akadeemiaid;
- d) luua ülemaailmsete teadus- ja arengupartnerite võrgustik;
- e) samal ajal kui teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud meetmete (näiteks Horisont 2020) puhul keskendutakse tsiviilrakendustele, jälgitakse merendusjulgeoleku valdkonnas aktiivselt vastastikust toimet EDA meetmetega;
- f) edendada avaliku ja erasektori partnerlus;
- g) edendada asutustevaheliste, ühendatud harjutuste läbiviimist.

VII. JÄRELMEETMED

Nõukogu, liikmesriigid, komisjon ja kõrge esindaja töötasid selle strateegia välja ühiselt. See on olnud tõhus töötamise viis, mida tuleks kasutada ka edaspidi, kaasates kõiki asjaomaseid sidusrühmi ja osalejaid ELi ja liikmesriigi tasandil.

See strateegia tuleks korrapäraselt läbi vaadata eesistujariigi sõprade rühmas, kes võib vajaduse korral paluda sisendit teistelt asjaomastelt nõukogu töörühmadelt, et hinnata edusamme ja võimaldada strateegia läbivaatamist.

Strateegiat tuleks 2014. aasta lõpuks täiendada erinevaid töösuundi sisaldava jooksva tegevuskavaga, mis pakub valdkondadeüleseid meetmeid kõikehõlmaval ja koordineeritud viisil, integreerides merendusjulgeoleku ELi poliitikasuundadesse. Tegevuskava peaks hõlmama ka edusammude hindamist. Kõrge esindaja ja komisjon peaksid esitama liikmesriikide panuse põhjal korrapäraselt aruandeid.

Üldsust teavitatakse ELi ja liikmesriikide tasandil aktiivselt strateegia ja tegevuskava eesmärgist.
